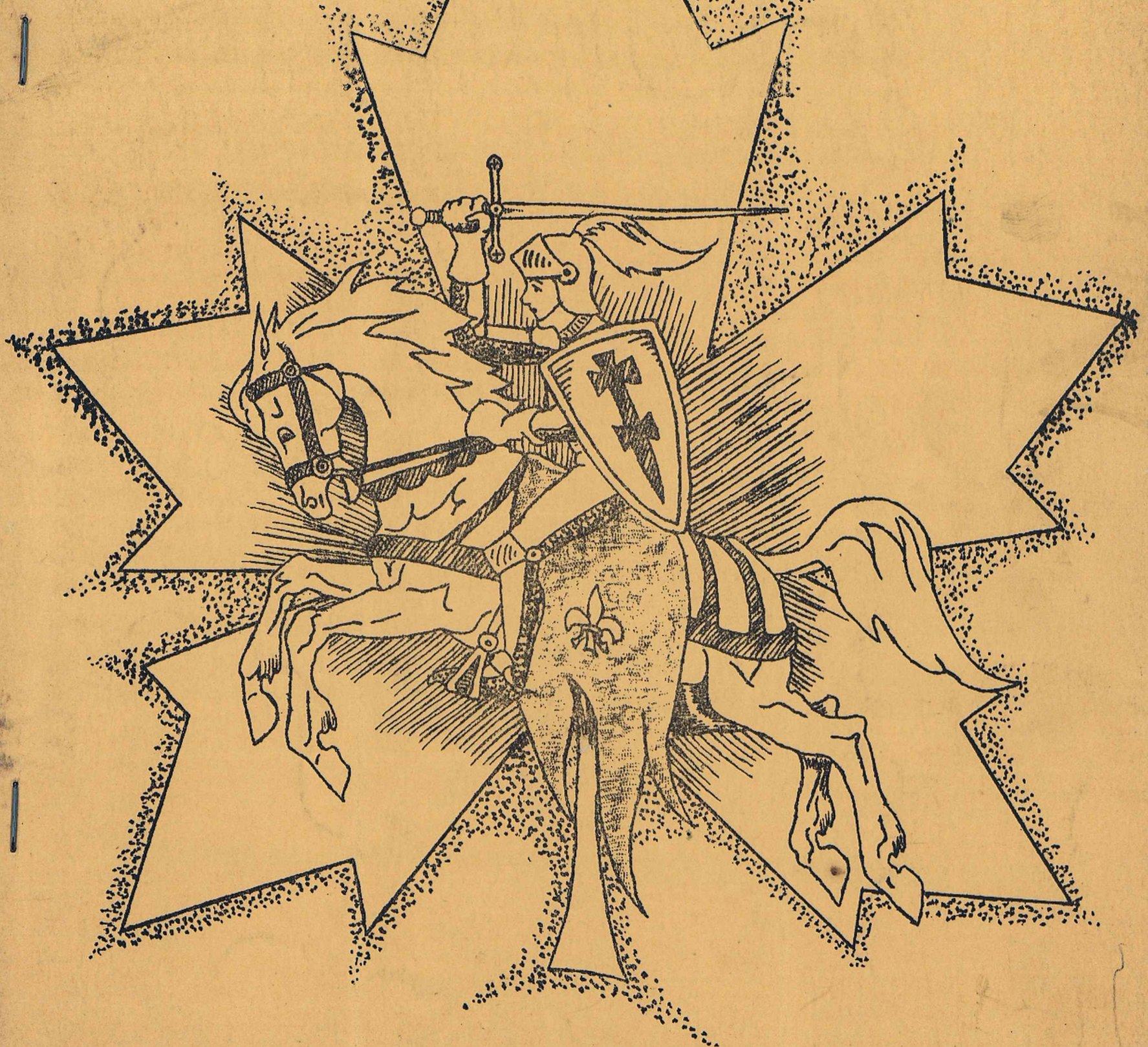

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

NEP R I K L A U S O M A L I E T U V A
(INDEPENDENT LITHUANIA)

Kanados Lietuvių Kultūrinio Gyvenimo žurnalas.

NR. 53-54 Montreal, Spalis - Lapkr. mėn. 1946 metų.

Už išlaisvinimą Lietuvos! For Liberation of Lithuania!
Už ištikimybę Kanadai! For Loyalty to Canada!

Leidžia Kanados
Lietuvių Taryba
Montreale.

Prenumerata Metams:	Yearly Subscription Rates:
Kanadoje \$1.00	Canada \$1.00
Užsieny 1.50	Other Countries 1.50

Redakcijos Antrašas

6642 Third Ave., Rosemount,
Montreal 36, Quebec,
Canada.

"Authorized as second class mail, Post Office Dept., Ottawa"

2. ATVIRA ŽAIZDA

Šaulėlydis čia pat kalnų viršūnės laizo,
Šiljono pili dengia būrlaivis šmaikstus,
Krutinę sielvartas, likimo kirčiai raizo
Ir mintys krypsta tén, kur Nemunas sraunus.

Juk šiuo metu mūsų šalį rugiai jau plaukia,
Deja, juos kirsti ruosias žmones svetimi.
Gal sesės, broliai Sibiro toliuos galo laukia,
O Lietuvai setoniški ir sunkūs panciai kalami.

Lietuvis, gynęs Vakarus nuo Azijos Atilų,
Dabar kraujuos paplūdes, tu Vakarų apleistas,
Karstoj maldoj temeldžia Viešpatį, ramintoją širdžių,
Pasauliui proto, sau noredamas tik laisvės.

Sunkiuos apmąstymuos paskendus Vilniaus katedra
Ir Gedimino kalno trispalvė nęplevėsuoja,
Bet amžinas lietuvis tiki didžius atlaidus
Ir girdi Dievo namuos vargonai groja.

Jau paškutiniai saulės spinduliai Lemano veidą glosto,
Atogrąžų gėlynai glaudžias, nakčiai rengdamies,
Mintis toli Šešupės paupių lazdynuos baido ...
Sunki, nežmoniska dalia, suspausta nevilties.

- Andrius Vilkaviškietis -

KAS YRA EUROPA?

Taip nun mes visi esame visiškai prispirti reikalo milžiniškam uždaviniui - iš naujo atstatyti mūsų vargingą, sutriusktą Europą; mes visi, vyras uz vyro, nulenkę galvą ir veiklia ranka esame giliai įsiknise į uždavinius, kuriems įsakmiai yra nustatyti didelės imones; vienas turi reikalu su anglimi, kitas su kvieciais, sitas negalvoja nieko kita kaip apie žibala, anas tik apie išalusias saskaitas; bet jei magiskas mokytojas staiga stukteltų į istorijos lentą ir paklaustų: "Ką gi jūs iš tikrųjų turite prieš akis?" - ar mes zinotume atsakymą? Ar mes aiškiai išivaizduojame, ko ieskome?

Milijonams nelaimingų europiečių, kuriems karas buvo kūninė ir dvasinė kancija, niekas negali laikyti už pikta, kad jie koncentruojasi perdem į tiesioginius dienos rūpesčius ir pavojus. Jei kas badauja, nori valdyti. Jei kas yra kentes bada, nori nuo jo apsisaugoti. Jei kas pergyveno, kaip jo kraštas buvo nuniokotas, sutryptas užkariautojo batais, - tai galvoja tik apie savo krastą ir nedaug tesirupina pasauliu anapus savo ribų. Visai tai yra tik suprantamas dalykas.

Bet tiems, kurie pasigailėjo audra, kurie ant savo pečių neša nacionalines ar internacionalines atsakomybes svorį kuriuos likimas padarė tam tikros rusies patarėjais viesajai nuomonei savame kraste arba net daugelyje kraštų, - tiems negalima apsiriboti artimiausiais dalykais laiko ar vietos atžvilgiu. Jiems yra nuolatinis įpareigojimas: be paliovos klausiti, kur mes einame, ir kasdien nuo kelio kuriuo jie zengia priekin, veizeti aukstyn į vadovaujancias žvaigzdes, moralinius desnius.

Ko mes siekiame? Iš pirmo žvilgsnio klausimas atrodo paprastas: vėl pastatyti Europą. Sutinkame. Prieš dvidešimtperkeris metus vargu blogiau būtų atsakę mokiniai. Jie padarė pažangos - po pakankamų baudimų. Reikėjo dviejų pilietinių karų - 1914 - 1918 metu ir tik ką pasibaigusiojo - kad sukurtų europiskąją sąmonę. Nedarykime jiems tai priekaištu. Anglai, pagalvokite apie Rožės karą; britai, apie angly-škotų karą; prancūzai apie Armagnacą ir Bouruignons; ispanai, atsiminkite tai, kas dėl pilietinio karo iki siandien dedasi mūsų pacių kraste? Taigi, jei dabar europiečiai, pirmą kartą istorijoje išvydo būtinybę, kad reikia iš naujo sukurti, Europą ir tai yra, įsakmiai imant, apskritai pirmakart sukurti, tai reiskia milžinišką žingsnį į priekį, vienybes akivaizdoje.

Bet kaip visuomet atsitinka, kada esama teisingame kelyje, - pažanga nešasi daugeli problemų. Sutikta; mes turime atstatyti Europą. Bet kas yra Europa? Čia mums ūkio geografai ir statistikai irodinė, kad Europa yra ekonominė visuma; palyginimo cifromis jie mums parodys, kad europiškoji vienybė yra esminė, jegu mūsų mažas kontinentas neturi būti sumaltas tarp dviejų galingų amerikiečių ir rusų ūkio žandikaulių. Nenuleiskime to negirdomis, nes skaičiai niekad neprivalo niekinti - nei ūkio geografijos, nei kiti; mums jie pravers, kada tik ateis laikas praktinei veiklai.

Bet norime atkreipti tų techniku dėmesį, jog Vokietija, pav. sudarė geografinę ūkio visumą, kuri dar viena-reikšmingesne buvo negu Europa; o šiaurės dien guli ji griuvėsiuose, kadangi ji buvo pakankamai silpna pati išsidėstyti apsedimui, kai tuo tarpu britų empire, kurios ūkio geografinė vienybė gangreit lygi nuliui, yra istabiiai išsąmoninus savo solidarumą. Tuo būdu prieiname prie pirmojo fakto: Jei mes trokštame tą mūsų Europą išvesti į tvarką, tai darykime visa - žinoma, neapleisdami materialinių dalykų - kad pasiektume dvasinės vienybės.

Europiškoji dvasia turi du pagrindinius istorinius šaltinius: Sokratas ir Kristus yra simboliai. Pagal savo esmę Europa yra sokratiška ir krikščioniška. Sokratas atstovauja abejojimui, tyrinėjimo ir analizės objektyvumo dvasiai; intelektualiniam skeptiškumui ir nusizeminimui prie gamtos; intelekto laisvei - iš faktų žiedų ištraukti žinojimo medų; pagarbai prieš įstatymus. Kristus atstovauja tikejimui, meiles ir vienybės dvasiai, subjektyvumui; paskiros sielos pastovumui ir pagarbai dargi prieš žemiausią mirtingąjį; elementarinei žmonių giminei vienybei, jos kilmės, esmės ir likimo broliškumui.

Sokratiškoji ir krikščioniškoji dvasia iš dalies papildo viena kitą, o iš dalies jos stovi prieš viena kitą kaip priesai. Sokratiškasis abejojimas ir krikščioniškasis tikejimas yra dvi dvasios lytys, su kuriomis europietis yra gerai susipažinęs, kuriuose jis amžių amžius gyveno, paeiliui ir net vienu laiku; ir tam susikryžiavimui yra dėkinga Europa už savo lobį ir savo dailenybes. Tame sokratiškame-krikščioniškame pasaulyje tu gyventi Europa. Jei to ji atsisakys, ji nebebus Europa.

Tuo būdu europiškas prisikėlimas turi įvykti dviejų aiškių principų šviesoje: pagarba žmogiškajai asmenybei dėl jos pačios ir minties laisvės. Pirmasis kyla iš krikščioniškosios, antrasis iš sokratiškosios dvasios. Neber reikia tvirtinti, kad abudu - ne tik individo, bet ir žmogiškosios visuomenės požiūriu - yra nenulygstamai esminiai. Jie vienas kitą pergauna tikroveje. Vienas pavyzdys iš dabartinių įvykių. Prieš keletą mėnesių gen. Franco vyriausybė paleido keistą dokumentą tarp egzilinių ispanų užsienių sostinėse, jie buvo kviečiami grįžti į Ispaniją, ir būtent - laiduojant, jog jie neturi nieko bijoti, kadangi teismo posėdžiai bus vykdomi pagal nustatytą tvarką. Ko, atrodo, gen. Franco vyriausybė nebus supratusi, buvo tai, kad viena esminių pagal nustatytą tvarką vykdomųjų teismo posėdžių sąlyga yra spaudos laisvė; nes jeigu spauda ne laisva, tai vyriausybė kiekvienu metu gali legaliai nuzudyti pilietį, ir niekas nieko ne nenujaus apie tai. Iš čia eina europiškosios politikos principas: be laisvos spaudos nėra jokios teisėnės.

Savaime suprantama, spauda gali būti nelaisva krašte, kuris teleidžia tik vieną politinę partiją. Begalinis partijų skaičius, žinoma gal virsti politinė liga: Ispanija respublikos valdžioje turi daugiau kaip trisdešimt partijų. Bet jai klojosi žymiai geriau, negu kad būtų turėjusi tik vieną vieną partiją kaip dabar. Vienos partijos sistema yra liga, iš kurios niekad neatsigaus jokia demokratija. Tai reiškia dogmą, o tai yra: susiaurintas intelektualinis matomumas, tyrinėjimo ir analizės dvasios galas, sokratiškosios dvasios paneigimas. Be to, vienybės partija reiškia: minties ir spaudos laisvės galą, teisingos teisės galą.

Todėl mes, tuo tarpu kai ant savo popierių tupime ir dirbame prie savo statistikų, kad vėl atstatytume Europos kuną, - turime saugoti, kad nemirtų jos dyasia. Sukurkime Europą, kuri būtų ne tik sokratiska, bet ir krikščioniska, vienu metu pilna abejojimo ir tikėjimo, pilna laisvės ir tvarkos, pilna daugiariopumo ir vienybės, - Europą, kurioje valstybė ypac nuolatinio viešosios nuomonės budrumu yra verčiama gerbti individą. Imkimes pasitikėjimo iš gausios laisvų europiečių šeimos: Leonardo da Vinci, Erazmo, Cervantes, Bacon'o Valtairė! Ir pasirinkime sau motto Europai gražiausias Lomartineo eiles: "Aš esu bendrapilietis kiekvieno, kuris mąsto. Mano tėvyne yra laisvė."

B O R N H O L M O

P A S L A P T I S.

Prancūzų savaitraštis "La Tribune des Nations" rašo:

Šio karo metu maža danų salelė Bornholmas tapo labai reikšminga vieta tolimesnei karo eigai. Toj salele vokiečių mokslininkai išikūrė su eile turtingų ir sudėtingų laboratorijų atominėi energijai tirti. Ši salelė buvo visiškai izoliuota nuo pasaulio ir budriai dieną ir naktį saugojama kariuomenės. 1945 m. pradžioj visai vokiečiams netikėtai tą salelę užatakavo bolševikų parasiutininkai ir tą pačią naktį užėmė jos pietų-rytų dalį. Gintis buvo neįmanoma, nes vokiečiai buvo užklupti netikėtai, ten bolševikams pakliuvo visi dokumentai, liečiai tą, naująjį ginklą tad po trumpo pasipriesinimo pasidavė. Visos laboratorijos išliko sveikos ir nepaliestos. Jos pakliuvo bolševikams į rankas. Po kelių dienų atvyko bolševikų mokslininkų būrys, patikrino laboratorijos įrengimus ir visą, kas joje buvo, kartu su visais dokumentais sekvestravo. Laivais ir lektuvais išgabeno į Rusiją ne tik laboratoriją su jų visu rastu turiniu, bet ir dirbusius ten vokiečių mokslininkus, kaip karo belaisvius. Spejama, kad atominę bombą. Tyrinėjimai taip toli buvo pastumti, kad nedaug laiko tetruko ligi tos baisios bombos galutinio sudarymo. Bornholmo vokiečių mokslininkai yra gyvi, gyvena kažkur Rusijos gilumoje ir tęsia savo atominės bombos tyrimus, tik ne Hitlerio, bet Stalino naudai. Gali tam tikrais preparatais išsaukti dirbtiniu būdu žiemos letargą, pav. išvirkstus bluznies (kasos) ekstrakto. Manoma, kad hormonų ir "migdomųjų" preparatų gamybą reguliuoja ultravioletiniai spinduliai, kuriuose su kitos rusies spinduliais išspindi saulė. Žiemos metu tą ultravioletinių spindulių veikimas yra silpniausias.

Kuo gi tie žiemos miegaliai maitinasi ir palaiko gyvybę letargo metu? Susirinktais vasaros metu maisto ištekliais. Tie gi ištekliai yra ne kas kita, kaip jų kune susikrovę taukai. Lietuviai ir šį faktą žinojo nuo senų senovės. Jie net to maitinimosi būdą yra "nustatę", būtent: čiulpiant savo leteną. "Čiulpia, kaip meskė savo leteną žiemos metu", dar ne visur pamirštas lietuvių priežodis. Pabaigoj savo žiemos miegą zinduoja savo kritusią temperatūrą pakelia ligi normalios palyginamai greitai laiku. Čia jiems padeda toji pat gamta. Juos pagauna stiprus meslungis. Tos "gimnastikos" dėka jie įeina į normalią temperatūrą.

DIEVO PAUKŠTELIAI

(D.P.) ITALIJOJ

Nepykit skaitytojai, bet ketinu būti ilgas. Pirmą kartą dalinuosi su Jumis išpūdžiais iš Italijos, tad skaitykit su kantrybe.

Nežinome, kas mes pagaliau esame ir kaip turime vadintis. Alenta oficialiai ir trumpai sako, kad tai D.P. Gi šias raides skaito pagal nuotaiką "displaced" arba "displeased" persons. Lietuviški laikraščiai Amerikoje ir Vokietijoje raso, kad tai "isvietinti asmenys". Panašiai, kaip sakytume ir apie kitus asmenis. Jeigu teismas praskolinusio ūkininko turta parduoda iš varžytynių ir jis priverstas išsikraustyti iš namų, tai jis "isnamintas". Jeigu girta iš bažnyčios išstumia, tai jis "isbažnyčintas". Italijoje, Pizos mieste, kartą si pavasari dingo daug kelnų ir svarkų iš amerikony kariskų sandėlių. Šie rūbai nuėjo juodojo rinkon. Po kiek laiko "Military Police" vieną rytą padaro medžioklę ir neteisėtai igytus rūbus pradeda rinkti iš butų ir iš gatvėje sutiktų praieivių, kurie buvo jais apsirengę. Tą rytą Pizos mieste buvo matoma daug "iskelnintų" vyrų... Todėl geriau nepravardžiuoti mūsų "isvietintais" o sakyti jau tiesiog "isvetyti". Nes kaip gaspadorius savo klojime grūdus veto, taip mus "tėvas, mokytojas ir draugas" Stalinas išvete po visą Europą, o kitus "nuvete" net už Uralo, ar į Altajaus krastus. Tai buvo pavėtymas, iš kurio galima juoktis tik pro asaras. Vienas iš senesnes kartos ir sako, kad mes esame tik "Dievo Paukšteliai", kurie nei seja, nei piauna, nei į kluonus krauna, tik visados palese, o dažnai net ir atsigere.... italisko vyno (15 litrų vyno = 1 kg. sviesto, pagal kainą) Prie to mes ir sustojome. Gan teisingas vertimas tų dviejų raidžių (gana įkyrėjusių) ir krikščioniškas, pagal Evangeliją.

Tuos paukštelius kas nori ir baugina, gąsdina jeigu kurią dieną mažai teuzlesę jie suciulba puse snapo, tai sako: "uzdarysim Jumis į narvelį ir grąžinsim į rojų iš kurio pabegote". O tai labai ramina, nes kiekvienas žino, kad tame rojuje netik lesti tokiems neduos, bet nuraus visas plunksnas, uždarys snapą ir pakabins ant aukstos kartės, kad ten esantiems paukščiams primintų kad nečiulbėk, kol tau vadas Stalinas zenklo neduos".

Užlesti gauname tris kartus į dieną. Bet tiek kad nebūtų perdau kad labai neapsunkintų virškinamojo aparato ir kad nepakenktų linijoms. Tada alentai ir kai kurie italai (bei itales) kurie priklauso prie samdomo personalo, didžiujasi: "Žiūrėkit, kokie grakštus, gracingi mūsų globojami D.P.!" Kad jų pačių globejų linijos eina vis apvalgu, tai tas

nieko ypatingo. Jie tuo nesusirūpinę. Be to, vis lengvėjantis tu paukstelių svoris yra patogus tuo, kad kilnojant juos iš vienos stovyklos į kitą, daugiau stuku galima sukrauti į vieną sunkvežimį. Taigi, naudinga ir estetiska. Taip pat siauros dvi aukštes lovos lengviau talpina ir kelia lengvesnius ir siauresnius kunus. Pasekmės irgi pradeda reikštis. Žmogaus dvasia vis labiau atsiskiria nuo kūno ir bet kokios realybės ir vis labiau "idealeja". Taip vienas pradėjo skelbtis karaliumi savo paliktos tėvynės ir skirstyti ministeriais ir generolais savo draugus, kitas pradėjo kiekvieno klausinėti: "Kaip tau atrodo, juk dar nemirsiu šiandien?" Juos abu išvežė į ligoninę, kur gydomas protas. Buvo ne lietuviai. Mes dar laikomes arčiau realybės.

Tiek iš linksmosios pusės. Kitą kartą parašysiu apie "6 kiaules, kurios maitinosi mūsų stovykloje ir net neatsisveikinusios išvyko dienos metu ir visiems matant".

* * * * *

Lietuvių Italijoje tur būtų nebus pilno tūkstančio, skaitant pabėgėlius, belaisvių stovyklose esančius ir nuolatinius gyventojus. Gyvenimas pagal įvairias stovyklas truputį įvairuoja, bet ponas visur tas pats - bendras gyvenimas po keleta seimų vienam kambarį, ar po keliolika, kartais iki kelių dešimčių ar net iki šimto, nevedusių. Gyvenimas įgrišęs visiems. Žmogus sėdi nei paleistas, ne pakartas, tik truputį priristas - negalima iš stovyklos išvykti daugiau 12 val. Jei išvyksi, nesugrįžki. O nežinia ta taip niūri. Kurie skaito itališkus laikraščius, tuos kiti klausinėja: "Ka raso apie konferenciją, ar jau susitare, gal neprasytėji specialiai kraustosi iš Lietuvos?" ir t.t.... O tos konferencijos tai Paryžiuje, tai Londone, Maskvoje, tai vėl Paryžiuje niekada nesibaigia. Taip ir šie klausimai lieką be atsakymo.

Mūsų stovykloje dauguma studentų (iš 180 gyventojų - apie šimtas studentų). Todel aplinkuma kulturingesne, patalpa gana svari, tik aukstoka - vyrai studentai miega vienam dideliam kambarį, mergaitės kitame. Gyvename siaip taip. Tiek dar patenkinti, kad galime lankyti Universitetą, bent sunkiomis sąlygomis veltui neleisti laiko. Bet pradėjus konkrečiai ir realiai kalbėti, nieko linksmesnio nebus, todėl dar labiau nuobodu būtų ir baigiu.

- J. Mikas -

Italija / Bologna.
1946 m.

TYKIAI TYKIAI

Tyčiai tyčiai
Nemūnēlis teka,
O dar tyčiau
Mūs sēseles šneka.

Seniai girdžiu,
Ka mociute kalba,
Seniai girdžiu,
Ka senoji kalba.

Mane žada
Už seno nūduoti,
Žada mane
Už seno nūduoti.

O aš seno,
Seno nemylėsiu,
Per tris dienas
Dumuose laikysiu.

Per tris dienas
Dumuose laikysiu,
Šią ketvirtą
Sarmu pagirdysiu.

O aš jam užduosiu
Sunkųjį darbėlį:
Parnėst akmenėlį
Per jūros mareles.

Tyčiai tyčiai
Nemūnēlis teka,
O dar tyčiau
Mūs sēseles šneka.

Seniai girdžiu,
Ka mociute kalba,
Seniai girdžiu,
Ka senoji kalba.

Mane žada
Už jauno nūduoti,
Žada mane
Už jauno nūduoti.

O aš jauna,
 Tai jauna, mylėsiu,
 Per tris dienas
 Žodelį kalbėsiu.

Per tris dienas
 Žodelį kalbėsiu
 Šią ketvirtą
 Vynu pagirdysiu.

O aš jam užduosiu
 Lengvąjį darbėlį:
 Parist akmenėlių
 Nuo auksto kalnelio.

- Liaudies Daina -

Š E I M A B E T Ė V Y N Ė S

Turėti jaukų šeimos židinį yra visų mūsų noras, troškimas ir būtinybė. Išvietintoms seimoms - pabėgėliams, tai yra malonus praėties prisiminimas ir saldi ateities svajone.

Gyvenant lageriuose kelioms seimoms viename kambaryje, valgant iš bendro katilo ir nerimstant dėl netikro rytojaus, mieloje Tėvyneje paliktas ramus šeimos židinys, yra kas tai švento - nepaprasto. Žmonės gyvenantieji pastonų ramų gyvenimą to visai negali suprast ir įvertinti.

Ypatingai tą yra sunku pergyventi motinoms, toms nuolatinėms namų židinio ugdytojomis.

Tyras vaikų juokas, žaidimai ir išdykavimai daug mums teikia malonumo, bet ne vieną kartą asarėlė išbyra per motinos skruostą, pagalvojus apie mažųjų ateitį. Štai trumpas pavidelis.

Išsivežiau iš Lietuvos 8 metų sūnelį. Jis lankė jau trečią pradžios mokyklos skyrių. Laimė, su savim spejau pasiimti dar keletą reikalingų knygelių. Vokietijoje, nors ir nuolatinį bombų pavojų kenciant, atliekamomis nuo darbo valandėlėmis mokau vaikutį. Jį nesustabdomai bėga laikas. Tikiu gal pavasarį grįšime Tėvynen nesusitrukdys mokslo metai. Bet likimas nubloskė kitur. Nebepakeldami nacių persekiojimų pasitraukėme Šveicarijon. Baigiasi karas, bet namo grįžti negalime. Vaikas pradeda lankyti pradžios mokyklą, aišku dėl kalbos nemokejimo tinka tik į pirmąjį skyrių. Po metų mūsų lagerį perkelia į kitą dalį kur kalbame

10.

francūzų kalbą. Vaikas eina į francūzišką mokyklą, bet vėl į pirmą skyrių, nes prie didesnių vaikų netinka. Ir štai berniukas jau 12 metų ir nieko dar neismoko. Ir čia gyvenimas netikras, nežinia kaip ilgai toje vietoje gyvensi, kuria kalbą vaiką mokyti? Kokia jo ateitis? Nenustodama vilties grįsti į savo Tėvynę vaiką vis mokau lietuvių kalbos, bet žiauri gyvenimo tikrovė dainai, aptemdo vilti.

Štai kodėl daugumas šeimų prašo giminių gyvenančių laisvame Amerikos ir Kanados žemyne atsiimti juos. Ne dėl to kad bijotume darbo, ar noretume būti giminėms našta, ne! Ilgesys turėti savo kampą, darbą, ateitį ir savistovų gyvenimą, dažnai priverčia mus rasyti jums. Jūs duosni ranka suselpe mus darbuziais, maistu ir lietuviską spaudą, už tą esame jums dėkingi, bet kolektyvus gyvenimas lageryje dažnai griauja mūsų šeimas, vaikai neturi mokymo ir todėl akis su ilgesiu ir viltimis dažnai mes kreipiame į Jus.

Agr. Fil. K.

P A V E R G T O J

T Ė V Y N Ė J.

(LAIC. ŽINIŲ SANTRAUKA)

VIS RUSAI, O KUR LIETUVIAI?

Eltos Pranešimas (LAIC) - Šiais metais įvykusiame komunistų partijos suvažiavime pranešimus darė toki "Lietuviai" pareigūnai: komisarų tarybos pirmininko pavaduotojas Sokolov, komunistų partijos ciko sekretorius Isacenko, kitas to pat ciko sekretoriumi patvirtintas Ozarsky. Kauno kelių viršininku yra Simonov, partinio komiteto sekretoriumi - Vasiljev. Darbo "našumą" taip pat kelia draugai iš rytų. Štai Vilniaus kailių fabriko "Vebras" pažangieji: Marsevski, Galenkovič, Jazevskaja, Sipko, partinės organizacijos sekretorius - Šiskov. "Udros" kailių fabriko komiteto pirmininku yra Astafijeva, avikailių skyriaus vedėjas Čiulkin. Ir taip šimtais ir tukstanciais mirga rusiškos pavardės Lietuvos komunistinėje spaudoje. Prie kiekvienos pavardės yra to asmens užimamoji vieta. Visos svarbiosios administracijos vietos yra rusų rankose.

LIETUVIAI NAIKINAMI. Gegužės 1 d. proga buvo suimta per 3,000 žmonių - daugiausia studentų: mokytojų moksleivių. Iš Lietuvos atbėgusi žydė pasakoja, kad vežimas į Rusiją yra nuolatinis. Lietuviai inteligentai prie atsakingesnio darbo valstybėje neprileidžiami, vadinami buozėmis, nacionalistais. "Tiesa" ragina partinės organizacijas naikinti tuos nacionalistus, juos išrauti su šaknimis. Kitojo vėl vietoje "Tiesa" ragina "negailėstingai šalinti iš įstaigų politiškai abejingus."

ZEMĖS REFORMA NEPOPULIARI. Pirmą kartą Lietuvą okupavę rusai tuoju griebėsi žemę dalinti. Dalino, žinoma, bolševikiškai – be matininkų, be planų, be jokios tvarkos. Dalis žmonių tada sklypą paėmė, didesnė dalis, pamąčiusi, kad visas darbas dirbamas nerūntai, neėmė. Ir antrą kartą Lietuvos žemę mindžiodami rusai "vykdo" žemės reformą. Kad tas darbas jiems neina sklandžiai, matyti iš "Tiesos" kuri rašo: "Partinės organizacijos turi stiprinti kovą už visiską ir galutinį žemės reformos įstatymą vykdymą. Eileje apskričių dar vis žemė neišskirstyta; dar vis yra neišskirstyta gyvulių, trobesių, padargų. Dar yra vietų, kur buozės valdo daugiau žemės, negu įstatymu numatyta, jiems paliekama nuomos priedanga jų anksčiau turėtoji žemė; kartais buozėms paliekama geriausia žemė, o naujakuriams tenka prastesnė." Turimomis žiniomis niekas tos žemės Lietuvoje nenori, nes, nesant galimybių ją tinkamai apdirbti, negalima ištesėti atiduoti uždėtų pyliavų, o antra, visi žino, kad tas žemės sklypas tik laikinai yra duotas – neilgai trukus viskas bus sujungta į vieną bendrą kolchozinį ūkį ir visi pasidarys jo darbininkai. Iš darbo vaisių didžiausiąją ir geriausiąją dalį "tvirtomis kainomis" paims valstybė, o nuotrupas padalins to ūkio darbininkams, kuriems tik tiek tereiks, kad galėtų juodos duonos pluta gyvybę siaip taip palaikyti. Juk taip yra su Rusijos kolchozninkais, apie kurių gyvenimą ir skurdą jau daug buvo rasieta.

- Justas Paleckis pareiškė lyg pasiteisindamas: "Partija ir Maskva mato, kad dirbame kiek įmanymai."

- Ši pavasari buvusi smarkiai pagyvejusi partizanų veikla, tačiau ir represijos buvusios nepaprastai skaudžios: Marijampolės, Vilkaviskio ir Šakių apskrityuose labiausiai žmonės nukentėjo – daug saudyta, daug išvežta į Rusiją.

- Budinga, kad žydai iš Lietuvos vis tebebėga į vakarus. Taip pat Lenkijos ir net Rusijos žydai masiniai traukia į vakarus; daugiausia nelegaliai, be jokių leidimų ir vizų.

* * * * *

LIETUVOS IŠLAISVINIMO PROBLEMA.

Lietuviai dalyvavo Amerikos Jung. Valstybių Nepriklausomybės Kare ir to karo obalsiai nuolat atsispindėjo Lietuvos žmonių 120 metų kovoje už nepriklausomos Lietuvos Valstybės atsteigimą.

1918 – 1920 metų ginkluotoji Lietuvos žmonių kova irgi vadovavosi žmogaus laisvės ir lygybės dėsniais, bei Amerikos Prezidento Wilsono paskelbtąja tautų apsisprendimo teise. Lietuvos žmonių prisiimtoji demokratine 1922 m. Konstitucija tuos desnius stengėsi įgyvendinti, ir Lietuvos valstybininkai gyvai dalyvavo tarptautinėse pastangose tiems desniams įgyvendinti placiame pasaulyje.

Totalitarinių Vokietijos ir Rusijos diktatorių 1939 m. susitarimų pasekmeje, Lietuvos valstybingumas buvo 1940 metais palaužtas ir Lietuvos žmonės buvo pavergti bei pasmerkti isnaikinimui.

Beigi laisvę, lygybę ir žmoniškumą mylinčioji Lietuvos Tauta nesiliovė kovojusi. Laisvės ideja yra nemari ir Lietuvos Tautos pasirizima laisvę atgauti yra nenumaldomas ir nepalaužiamas. Tą savo pasirizimą Lietuvos žmonės įrodė visa eile sukilimų, nukreiptų prieš svetimą jungą ir socialinę priespaudą - 1794, 1812, 1831, 1863-4, 1905, 1918-1920, 1941 metais. Diplomatinę ir ginkluotoji kovą prieš priespaudą tebeina šiandien ir truks taip ilgai, iki Lietuvos Tautos aspiracijos galutinai laimės.

Lietuvos žmonių kova nėra taikos drumstimas. Priešingai: ši kova eina už teisingos ir pastovios Taikos įkūnijimą.

Lietuvių tauta nereikalauja sau jokių privilegijų: ji reikalauja tikėtai savo teisių pripažinimo ir Suvienytų Tautų vardu padarytų pasizadejimų tęsėjimo.

Amerikos lietuviai, kurių sūnūs ir dukterys ginklų kovojo pasitikiędami Atlanto Carterio ir Keturių Laisvių įgyvendinimo obalsiais, ir kurie veikliai dalyvavo visose Amerikos Jungtinių Valstybių karo pastangose, šiandien negali rankų nuleisti.

Taikos dar nėra. Taikos negali būti tol, kol karo laimėtojai neįvyklys savo pasizadejimų. Taikai pavojų sudaro buvusių Vokietijos pusininkių - Sovietų Rusijos valdovų - nepasotinami teritoriniai, reparaacijų plesrumo ir prisilegimo apetitai. Tie apetitai ligi šiol neleidžia Amerikos valstybininkams laimėti taiką - baigti karo, mobilizacijos, baimės ir nesaugumo buklę.

Lietuvos žmonės nėra vieni šioje nelaimėje. Šiandien yra pavergta arba vergiamos tautos, apgyvenusios milžiniškus žemės plotus tarp Petsamo ir Trakijos, tarp Elbės ir Kurilų Šalų.

Taigi: Lietuvos išlaisvinimo problema yra neišjungiamo dalis tarptautinės taikos įgyvendinimo problemos.

Amerikiečių lietuvių atstovė, Amerikos Lietuvių Taryba, jau nuo 1940 metų - dar prieš Atlanto Carterio paskelbimą - ėjo savo Amerikos Jungtinių Valstybių vyriausybei talkon. Nesulaukiant taikos atsteigimo Amerikos Lietuvių Taryba savo metiniame suvaziavime krasto sostinėje, Washingtono mieste, nutarė išplėsti ir padauginti savo pastangas, talkininkauti vyriausybei jos pastangose teisingai Taikai įgyvendinti, moraliniai gelbėti Lietuvos žmonėms tėvynei laisvę, nepriklausomybę ir demokratybę atsteigti.

Amerikos Lietuvių Taryba kviečia sąmoningus bendrapiliečius ateiti jai talkon šių tikslų atsiekti. Išlaisvinimo kovai vesti, Amerikos Lietuvių Taryba skelbia ketvirtadalio milijono dolerių vajų ir ragina visus lietuvius aukauti pagal išgalę, kiek jie vertina Lietuvos laisvę, savo giminių Lietuvoje išlaisvinimą.

Negali būti Taikos, kol nebus atsteigta laisva, demokratinė ir nepriklausoma Lietuvos valstybė ir visos kitos laisvės netekusios valstybės.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA - AUKOS LAIC

Už Social Service patarnavimus rugsėjo 23 d. įkasuota \$5.00 iš Mrs. M. Bendoraitienės, Bridgeport, Conn.

VYRIAUSIAS JAV KARIUOMENĖS VADAS PAS PABALTIEČIUS.

Vakary Vokietija (LAIC)- Vyriausias USA karinių pajėgų Europoje vadas generolas McNarney aplankė pabaltiečių stovyklą Marzfelde, netoli Niurnbergo. Nors aukštojo svečio apsilankymas buvo ir netikėtas, tačiau visi jį pasitiko tautiniais drabužiais gražiai pasipuošę. Tai pirmoji tremtinių stovykla, kurią gen. McNarney aplenkė Vokietijoje. Svecias atydziai susipažino su tremtinių gyvenimu ir darbu, su patalpomis, valgiu ir t.t. Išvykdamas pareiškė pasitenkinimą tremtinių organizuotumu ir darbais, o taipgi pažadėjo pagerinti stovyklos buklę. Pastebėjo, kad stovyklos gyventojai yra darbstus amerikiečiams kariams talkininkai. Šis generolo atsilankymas ne tik paliko malonų įspūdį tremtiniuose, bet buvo gražiai paminėtas tiek amerikiečių karių spaudoje tiek radio.

RAUDONOSIOS ARMIJOS KARININKAS PRASITARĖ APIE KATINO ŽUDYNES.

Varšuvos slapstasis (pogrindžio) laikraštis "Polska" rašo: "1945 metų rugsejo 21 d. vienoje Varšuvos kavineje girtas raudonarmietis kapitonas Dipkov iš 52 pestininkų pulko, besiginčydamas su lenkų karininku, susuko: "Aš tokius kaip tu, simtais saudžiau Katyne". Kiti raudonosios armijos karininkai čia pat Dipkovą paėmė už parankių ir issivedė.

Kaip žinoma, Katinių miškas randasi netoli Smolensko.

Ten, 1940 metų pavasaryje, NKVD, buvo sušaudyta apie puspenkto tūkstančio lenkų karininkų-belaisvių (vokiečių propaganda skelbė esą ten buvo sušaudyta apie 11,000).

Buvo tai karininkai paimti į rusų belaisvę 1939 m. rudenyje, daugumoje kilimu iš rytinių Lenkijos sričių. Jų tarpe nemažai vilniečių. Iš viso, lenkai pasigenda apie 15,000 karininkų. Kur buvo sušaudyti kiti - žinių, tuom tarpu, nėra.

Katinių miške sušaudytieji priklausė tik vieną belaisvių stovyklą - Kozielsk.

V A K A R A S

B. Brazdžionis:

Ejau keliu ir dainavau kaip žvaigždės
Tartum geltonos rožės byra,
Kazin kur suvis paukstelius pabaidė,
Ir dūzge bitės, tartum aukso lyra.

Rugių laukai kvepėjo šilta duona,
Ir vargo žemė meldė: "Teve mūsų ..."
Ir pro saulėleidi kaip gintaras geltoną
Į duslų dūndesį auksti klevai įkluso ...

I Š L I E T U V I Ų V A I K U Č I Ų G Y V E N I M O E U R O P O J E

Antrajam pasauliniui karui pražvangėjus, Europos pelenuose ir iš-taškytuose miestuose ir kaimuose simtai tukstancių žmonių liko be pasto-ges. Kovojančios kariuomenės bangos, siūbuodamos iš vienos krypties į kitą - pirmyn ir atgal, - kartu su savim slėve tukstancius civilinių gyventojų. Tame baisiame sukuryje visi žmonės nukentejo, bet, tur būt, daugiausia nukentejo vaikučiai, su tėvais ir be tėvų.

Dabar iš pačių vaikučių lūpų tenka išgirsti apie jų pergyvenimus ir vargus. Beveik visi vaikai, nežiūrint jų amžiaus, vos tik pajėgę, turėję sunkiai dirbti okupantui. Lietuvoje per keleta kartų jie apkasus, kartu su suaugusiais, kasė; Vokietijoje, prievarta buvo pristatyti prie uki-ninkų (baurų), dirbo nuo saulėtekio iki tamsumos, ir už tai gaudavo tik išlaikymą ir pastogę.

Karui pasibaigus daugumos vaikučių dalia pagerėjo: vieni grįžo į mokyklas, kiti pateko į prieglaudą, treči surado savo tėvus, nedidelis skaičius našlaičių pateko į Ameriką. Bet daugelis lietuvių vaikučių, įvairiose Europos valstybėse vis dar vargą vargsta, jie vis dar prašo pagalbos ir paramos.

Lietuviai vaikučiai po kelerių metų pirmą kartą žmoniškiau aprengti Amerikos lietuvių pagalbos dėka. Pavyzdžiui, šiomis dienomis gautas pra-nešimas, kad Danijoje, Nymindegab stovykloje, kur sutelkti visi lietuviai liepos 13 d. lankėsi danų katalikų vyskupas Dr. Suhr. Ta proga buvo ruošiamos iskilmės. Pasitaikė, kad kaip tik tuo metu Danijos lietuviai gavo Amerikos lietuvių siųstą per B A L F drabužių ir kitų daiktų siuntą, kurioje buvo nemažai drabužių vaikuciams. Anot vieno Danijos lietuvių godžių: "Dėka gerasirdžių Amerikos lietuvių, kurie atsiuntė rūbų, vaiku-čiai buvo papuosti gan gražiai".

Lietuvių vaikučių yra ir Lenkijoje, kurie ten labai vargsta ir paty-sau turi užsidirbti duonos kąsnį. Štai viena mažutė lietuvaite raso: "Aš Jūsų niekad nemaciau, bet žinau, kad esate labai geras. Jūs, tur būt labai mylite mazus vaikus, nes man mamytė sako, kad Jūs ir Kaledų seneliu pavirstat. Man teko gaut drabuzėlių. Jūs, tur būt, žinojot, kad jie man tiks. Sakau daug kartų ačiū. Meldžiausi ant to naujo rožančiuko ir prašiau Dievulio Jums daug sveikatos. Dar meldžiuos už Jūsų mamytę, tėv-lį ir kitus. Mano mociute irgi praso Jums pasakyt, kad dabar maldose Jūs atsimins kartu su savo trimis sunumis, kurių nesuranda."

"Man Lenkijoje geriau sekas, negu mamytei. Aš jau seniai suradau sau darbo -- ganau pas lenką gyvulius. Mano padėjėjai yra suniukai: Molis ir Psota, o mazas teliukas manęs labai neklauso ir vis pabega. Mano mamytė dažnai mane aplanko ir nuolat verkia, kad mano kojytės yra suskilusios, bet aš būnu linksma, kada mamytė mato, nes jai ir taip daug vargo yra, o kai aš būnu viena, verkiu ir meldžiuos už tėvelius ir už kitus lietuvius.

Linkiu Jums daug daug laimės ir dėkoju visų vaikučių vardu už dovanas."

- Nijolė -

Nuteriotuose Europos kraštuose daug yra tokių Nijolių, daug yra ir
mozukų ir Jonukų, kurie pasislepę verkia, kad skauda jiems suskilusios
ojos...

Užgydykite tų vaikučių žaizdas! Aukokime per BALF gerą maistą ir
drabuzelius. Issaugokime juos, tuos nekalčiausius iš visų karo aukų.

DU SIUNTINIAI DANIJOS LIETUVIAMS

Lietuvių Komitetas Danijoje šiomis dienomis pranešė, kad šių metų
ovo mėnesį pasiūsti jiems Amerikos lietuvių susukoti drabuziai gauti ir
au išdalinti lietuviams tremtiniams Danijoje. Kadangi pirmasis siunti-
nys buvo nedidelis, tai ne visiems tremtiniams teko. Aprupinta apie 400
žmonių. Pilniau aprupinti invalidai, vaikučiai ir kurie daugiausia buvo
rūbų reikalingi.

Drabužių išdalinimą prižiūrėjo pačių tremtinių išrinkta specialė
komisija iš penkių žmonių. Ši komisija drabuzius priėmė, juos surūšavo,
suskaite ir išdalino. Kiekvienas asmuo gavęs drabužių turėjo pasirašyti
kiek ir ko gavo.

Liepos 29 d. iš New Yorko išėjo dar vienas drabužių ir kitų daiktų
siuntinys, kuris Danijoje gautas rugsėjo 9 d. šiame siuntinyje buvo
10,385 svarai drabužių ir vilnų, 1,890 sv. avalynės, žaislų ir kitų daik-
tų ir 2,234 sv. mokykloms reikmenų ir knygų.

Iš šios siuntos bus aprūpinti lietuviai ne tik stovyklose, bet ir
gyvenantieji už stovyklos ribų. Ta proga komitetas praneša, kad 10
naisių (bėlių) drabužių ir dvi dėžės avalynės buvo paliktos Kopenhagoje,
kur bus išdalinti ten gyvenantiems lietuviams, visa likusi siuntos dalis
nugabenta į lietuvių stovyklą šiaurės Danijoje ir ten dabar skirstoma ir
išdalinama proporcingai visiems lietuviams.

Po siuntos išdalinimo komitetas praneš, ko dar trūksta Danijos
lietuviams.

Už gautus rūbus ir visus kitus daiktus lietuviai Danijoje nuošir-
džiai dėkoja ir tikisi, kad Amerikos lietuviai ir ateityje jų neužmirš.
Ypač dėkoja vaikučiai, kuriems labai buvo reikalingi mokykloms reikmenys.

GAUTA IR IŠSIŪSTA RUGSĖJO MĖNESI.

Nuo rugsėjo 1 d. iki rugsėjo 30 d. BALF sandėlyje gauta: 2,553
svarai drabužių ir avalynės; 400 svarų knygų, 40 svarų įvairių maisto
produktų ir 23 svarai mokykloms reikmenų.

Per tą patį laikotarpį iš sandėlio išsiųsta: 57 dėžės (7,547 sv.)
į Vokietiją per UNRRA; 993 sv. siunta Prancūzijos lietuviams ir Europos
lietuviams 2,664 sv. avalynės; 14,250 sv. muilo produktų; 12,627 sv.
drabužių ir 1,845 svarai maisto produktų. Dar paruoštas vienas siunti-
nys, drabužių ir kitų daiktų (4,551 sv.), kuris išeis į Prancūziją spalio
mėnesio pradžioje.

C.A.R.E. SIUNTINIAI TIK PO \$10.00.

Iki šiol grupės šalpos organizacijų įsteigtas kooperatyvas C.A.R. i Europą pristatydavo 30 svarų koncentruoto maisto produktų siuntinius \$15.00 už siuntinį, bet nuo spalio 1 d. tie siuntiniai bus pristatyti skaitant tik po \$10.00 už siuntinį.

C.A.R.E. siuntiniai yra labai geri, juose maisto vienam žmogui pakanka ilgam laikui. Juose yra sviesto, lašinių, mėsos, riebalų, cukraus, kakao, kavos, saldainių, pieno ir kitų produktų, net 10 pakelių cigarečių. Siuntinius galima siųsti atskiriems asmenims visose zonose Vokietijoje, Italijoje, Prancūzijoje, Belgijoje.

Siuntinius galima užsakyti rašant tiesiog C.A.R.E., 50 Broad St. New York 4, N.Y. Užsakymuose reikia aiškiai nurodyti savo ir to, kam siunčiama, adresus.

ŽAVINGASIS RUDENĖL

Štai tik pažvelgk į rudenėlio gražumą,
Kuomet malonioji gamta pakeičia savo rūbus,
Rodos tai būtų, visai kitas pasaulis, o ne mūsų
Žemė tikroji kuri taip puosni buvo vasareles metu.

Jau gamtos gražusis parėdalas - lapai žalieji
Pakeitę savo puosniąją spalvą į rudą, geltoną,
Raudoną, siaures vejeliui užkilus, krenta žemyn,
Ir vargsės gelelės miršta letai, medžiai nuogi pasilieka.

Visi paukščiai čiulbunai, paukštytės gražiaplunksnės,
Nujausdami artėjant žiemuzei šaltai ir besirdžiai,
Susirinkę pulkuosna dūmoja apie šiltus kraštus, tolimus,
Ir rengias apleisti vasareles numyletas pievas, gyrias ir sodus.

O žvėriai, žvėreliai jau lenda į savo šiltus urvus,
Ir prisirengia maisto tenai dėl žiemuzės šaltos,
Neatsilieka nuo jų ir mus mylimos voveraitės,
Jos paskubomis krauna lizdan gyles, riesatus.

Gaivinantieji vandenys upių, upelių, mėlyn akių ežerų,
Jau nebeputoja bebėgdami neišpasakytu greičiu,
Bet stovi ramiai ir savo ramiuose paviršiaus veidrodžiuose
Atspindi mirstančią gamtą ir berybius dangaus skliautus.

Žmonės gi pūslėtomis rankomis ir prakaito veidu
Valo laukus, arija, renka daržoves, skina vaisius,
O raudonskruosčiai vaikučiai griebiasi knygų,
Ir skuba mokyklon, išminties sosto įstaigon.

Saulutė močiutė jau gulą auksti ir kelias vėlai,
Nors sviečia dar skaisčiai, bet nebešildo meilčiai,
Didžią kovą pramato ji su rusčia, besirdžia žiema,
Kuri lietaus debesiais nuo žemės puikios atskiria ją.

Ach! Koks yra aki vėrenčio rudenėlio vaizdas gražus,
Tą stebėtiną grožį išreikšt reikia būti artistu, poetu giliu...,
Bet kas gi tą neapsakomą sezono gražumą suredė? -
O gi visatos tvėrejas ir gamtos puoselėjas - Dievulis.

Todėl ir gamta visa Jam gieda garsius himnus padėkos.
Ji sloviną įvairi gyvūnija šios mūsų žemės puosnios,
Jam dėkingumo melodejas pina zvaigždynai dangaus,
Tat ir nestebėtina... nes Jis yra Karalių Karalius visatos, gamtos!!!

- Padangės Aras -

UUVUSIEJI RUSIJOS KOMUNISTAI ATAKUOJA STALINĄ

* * * * *

-Reikšmingi balsai iš Rusijos, Jungt. Valstybių, Prancūzijos, Pietų Ameri-
kos, Ispanijos. - Krivickis apie mirstancius milijonus. - Gen. Barminas
apie Sovietų tiraniją. - Kravčenko kalba vardan užciauptų burnų. -Kodėl
Koriakov negrižta į Rusiją.

RAŠO DR. J. PRUNSKIS.

Kai šio šimtmečio pradžioje buvo ruošiamasi prie revoliucijos
Rusijoje, daugelis studentų ir siaip inteligentų, apsivilkę milinėmis ir
nusipaisinę veidus, kad būtų daugiau panašus į darbininkus, ejo į kaimus
į fabrikus, skelbdami naują sukį:

- Zemlia i volia!
- Žemės ir laisvės.

Ne tik Rusijoje, bet ir kituose kraštuose komunizmas plačiai ėmė reklamotis, kad jis atnes gerovę darbo žmogui, išlaisvinimą prispaustųjų ir išnaudojamųjų ir kad per revoliuciją darbo žmonės negali nieko nustoti nebent savo retėzių.

Šūkliai gana patrauklūs ir daugelis jiems patikėjo. Tačiau ilgai niui, vadinamoji, proletariato diktatura liko diktatura ant proletariato ir Stalinas su savo bolševikiška klika visą revoliucinį judėjimą palenkė savo diktatūriniams siekimams, įveddamas tokią terorą ir tokią priespaudą, kokios kultūringasai pasaulis dar nebuvo pažinęs. Šis faktas atskleidė tikrąjį bolševizmo veidą ir visa eilė vadovaujantių asmenų komunizmo sąjūdyje nutraukė savo tarnybą raudoniesiems tironams. Daugumą jų Stalinas sušpejo likviduoti koncentracijos stovyklose, kalejimuose, egzekucijose. Tačiau visa eilė išliko gyvų ir savo energiją dabar skiria demaskuoti tikrąjį raudonosios diktatūros veidą.

SSSR slaptosios policijos vadas Europoje.

Vienas iš tokių pagarsėjusių buvusių Stalino patikėtinių buvo V.G. Krivickis. Jau nuo trylikto savo amžiaus metų jisai įsijungė į marksistinių sąjūdį. Paaugęs, per 14 metų, jisai tarnavo slaptojoje Sovietų žvalgyboje, o 1933 metų gegužės mėnesyje buvo paskirtas Sovietų Karo Pramones Instituto direktoriumi. Porą metų pabuvęs tose pareigose jisai gavo paskyrimą: Karo žvalgybos Viršininku Vakarų Europoje. Jau tas paskyrimas rodo, kaip jis buvo arti vadovaujantių Sovietijos asmenų, kiek daug jų paslapčių jisai pažino.

Bet tas ir nulėmė jo tolimesnį likimą: kai Stalinas žiauriai pradėjo likviduoti armijos vadovus ir kitus, kurie pasirodė esą skirtingų pažiūrų, Krivickis 1937 m. lapkr. mėnesį nutraukė savo tarnybą Stalinui, atvyko į Jungtines Amerikos Valstybes ir čia paskelbė savo garsiąją knygą "In Stalin's Secret Service" (Slaptoje Stalino tarnyboje). Čia jis atskleidžia visa Stalino diktatūros žiaurumą:

- 1933 m., kai Rusijos žmonės milijonais mirė iš bado, aš žinojau, kad tas darsis dėl Stalino žiaurios politikos ir kad Stalinas sąmoningai neįteikė jiems valstybines pagalbos (noredamas išnaikinti "kūlokus"), - rašo jisai.

- Aš tarnavau totalitariniam despotui, kuris nuo Hitlerio skyrėsi tik socialistiniais posakiais, - rašo jisai apie Staliną ir savo tolimesnį pasiryžimą jis taip apibūdina:

- Aš kalbu vardan tų milijonų, kurie pražuvo Stalino priverstino kolektyvizacijoje ir priverstiname bade; vardan tų milijonų, kurie dar tebekencija priverstino darbo ir koncentracijos stovyklose..."

Krivickis jau mirė, paslaptinėse aplinkybėse ir daugelis spėja, kad čia kalta Stalino ranka...

RAUDONOSIOS ARMIJOS GENEROLAS.

Nemažesnės sensacija buvo išstojimas prieš Staliną buv. rusų generolo Aleksandro Barmin. Jis teturėjo tik keliolika metų, kai prasidėjo revoliucija Rusijoje. Stojė savanoriu Raudonojoje armijoje ir 1920 metais buvo tiek pašizymejęs, kad buvo pakeltas į karininkus. Vėliau, baigęs generalinio štabo karinę mokyklą, gavo brigados generolo laipsnį ir iskiilo į žymius pramonininkus, žurnalistus ir net diplomatus.

Jis buvo Sovietų atstovybėje Atėnuose (Graikijoje), kai Maskvoje prasidėjo didieji kruvinai 1936 ir sekanciu metų valymai. Pazinęs užsienio gyvenimą ir kitų kraštų laisvės sviesoje dar labiau supratęs Stalino priešpauą, jisai nutraukė savo tarnybą bolševikams ir pradėjo kovą už tikrosios demokratijos atsteigimą Rusijoje. Jisai parasė garsią knygą: "One Who Survived" (Vienas išlikęs gyvas). Apie dabartinę bolševikų diktatūrą jisai taip savo knygoj atsiliepia:

— Sovietų Sąjunga toli nuo to, kad kurtų didžiąją socialistinę bendruomenę. Tikrumoje ji yra įsteigusi tokią tiraniją, kad ji savo nelygybėmis, savo žiaurumais, savo paniekinimu žmogaus vertės toli pralenkia ir tamsiausius amžius.

SOVIETŲ PAREIGŪNO IŽPAŽINTIS.

Visame pasaulyje nemažą sensaciją sukėlė Viktoras Kravčenko, apleidamas savo postą Sovietų pasiuntinybeje. Gyvendamas Rusijoje nuo pat jaunų dienų jisai, kaip revoliucionieriaus sūnus, įstojo į komunistų partiją. Baigęs Charkovo Technologijos Institutą ir gavęs inžinieriaus laipsnį, jisai buvo vadovaujanciu asmeniu įvairiuose Rusijos fabrikuose ir net buvo šio karo metu paskirtas atsakingu karo pramonės direktoriumi Maskvoje. Jisai turėjo progos prisiziūrėti SSSR darbininkų skurdui, jisai turėjo progos pamatyti aukštųjų komunistų partijos pareigūnų prabangą ir patirti neįspasakytą priešpauą Sovietuose. Tas viskas jam atidarė akis. Dabar jis tik ieskojo progos patekti į Užsienį, ir kai jisai buvo pasiųstas į Jungtines Amerikos Valstybes, kaip vienas iš narių komisijos priimti karo medžiagą gabenamą į Rusiją, jisai 1944 metų balandžio mėn. galutinai persiskyrė su Sovietų įstaigomis ir tikrąjį bolševikų veidą nupiešė savo veikale: "I Chose Freedom" (Aš pasirinkau laisvę). Čia jisai raso:

— Manojo krašto žmonės yra policinės valstybės pančiuose. Jie negali pasauliui pranešti apie savo pažiūras, apie savo viltis, apie savo kančias. Galėdamas pasauliui atskleisti tikrąjį Kremliaus diktatūros veidą aš jaučiu, kad aš nors kiek padėdau perspedamas pasaulį prieš nusi-vyliną... Savo šią knygą aš skiriu tiems milijonams, kurie mire kovoje prieš Sovietų absoliutizmą; tiems milijonams nekaltųjų, kurie skursta nesuskaitomuose Kremliaus kalejimuose ir koncentracijos lageriuose...

BALSAS RAUDONOSIOS ŽVAIGŽDĖS KAVALIERIAUS.

Tarp rusų, kurie paveikti baisios Stalino priešpauos, pertraukė savo tarnybą bolševikams yra ir raudonosios armijos kapitonas Mykolas Koriakov. Nuė pirmos karo dienos iki paskutinės jisai išbuvo raudonuosiuose daliniuose, kovojusiuose prieš nacių. Pirmą buvo eiliniu kareivių sesioliktoje armijoje, vėliau leitenantu, po to dirbo 35-tos brigados operacijų štabe, o paskutiniaus dviem karo metais buvo 6-tos rusų oro armijos štabe čia ejo karo korespondento pareigas, pašizymejęs gavo kapitono rangą ir buvo apdovanotas Raudonosios Žvaigždės ordenu. Po karo buvo paskirtas į

Sovietų pasiuntinybė Paryžiuje. Šių 1946 m. kovo mėn. 18 d. jisai staiga gavo įsakymą: susidėti daiktus ir išvažiuoti už dviejų valandų iseingai traukiniu į Maskvą. Tai buvo jam galutinas akstinas nutraukti ryšius su Stalino diktatūra. Perdaug giliai jam buvo apkartusios Rusijos liaudies kančios. Spaudai jisai davė pareiskimą, pabrėždamas, kad Rusijos žmonės griežtai nusistatę prieš bolševizmą. Daugiau jo atskleistų paslaptių skaitysime jo knygoje "Kodėl aš negrįžtu į Sovietų Rusiją".

TREMTINIO LAIŠKAS IŠ AUSTRIJOS

LIETUVIAI PASAKOJA...

Netoli Salzburgo yra lietuvių tremtinių stovykla. Greta jos - išdidžios nacių laikų kareivinės, kurios taip nudazytos-uzmaskuotos ir iš tolo atrodo, jog jos visai subombarduotos, sudegusios ir likę tik griuvėsiai. Stovykla tos priedangos nuo lektuvų neturi, mat čia karo metu visada gyveno nevyokiečiai darbininkai, kurių gyvybėmis naciai nesirūpino, nors jiems turėjo vergiškai dirbti. Stovyklą randasi prie Salzės upės, tarp aukštų uolynais, sniegais bei žaliuojančiais - įvairiaspalviais medžiais papuostų didžiulių Alpių kalnų. Tai nepaprastu vaizdu ir gamtos grožio vieta. Čia gyvena apie 300 nelaimingų, savo ateities nežinančių ir pastogės, turto, artimųjų, bei tėvynės netekusių karo pabėgėlių, kurie pro asaras to gamtos grožio nemato ir juo nesidžiaugia. Pro kalnų viršūnes matyti Berchtesgadeno kalnynai, kuriuose buvo Hitlerio vasarinė rezidencija, kur jis planavo pasaulines skerdynes, kurių auka yra ir šios stovyklos nelaimingieji tremtiniai lietuviai. Šioj stovykloj pripuolamai sutikau lietuvių, prieš porą mėnesių dar tarnavusių raudonojojo armijoje. Lietuviai žurnalistui tai buvo retas radinys ir norėjosi suktelti, lyg Kolumbas radęs Ameriką: radau, radau... Su tokiu "Dievo Paukšteliu" (D.P. = Displaced Person) gauti pasikalbėti lietuviui, tai lygu Amerikoje žurnalistui gauti audienciją pasikalbėti su Harry S. Truman arba Romojo su Popiežiumi, mat mūsų tėvynę nun yra atskirta nuo likusio pasaulio kinų sienų, kurią gali tik paukšteliai perskristi. O žinių iš tėvynės pabėgėliai yra taip nepaprastai istroskė, nes nori sužinoti ką nors iš gimtojo krašto ir patikrinti ar teisingi yra čia ateina girdai iš mus vargo salelės, kur liko visas kas mums taip brangu ir miela ir kas mus kas minutę nesa į tą išplestą mums žemę.

Pasisakau pasikalbėjimo tikslą, savo pavardę, iš kur esu kilęs ir tuo tikejau išgyti jo pasitikėjimą ir atvirumą. Bet vardo, pavardės ir gyvenamosios vietos man visgi nepasakė, paaiškindamas, kad paskelbus jo pavardę, "islaisvintojai" Lietuvoje susaudytų visą jo giminę ir pastebi jog turejom visi progos juos pažinti ir tat išitikinti. Bet iš tarmės ir iš pasikalbėjimo issifravau, kad tai esama Siaulių apskrities darbininko. Siaulietis pasakoja:

- Draugams antrą kartą atėjus į Lietuvą, tuoj buvo paskelbta mobilizacija, kuri paliete ir mane. Aš, kaip ir daugumą kitų lietuvių Komisijon nestojau. Kiti nestojusieji sudarė partizanų būrius, o aš taip slapstausi. Lapkričio mėnesį mane pagavo, bet nebaudė, tik pasake, kad jeigu būsiu geras karys ir daugiau nebėgsiu, tai man bus viskas dovanota. Nuvežė mane "rojaus" gilumon, dar 200 km. už M., į pulką, kuris buvo sudarytas iš lietuvių karių, bet visi vadai buvo nelietuviai. Kareivinės stovėjo dideliame miske, taip kad kariai negalėtų susitikti ir bendrauti su žmonėmis, kad "nesubrendusių naujoku nepasiųktų blogos nuotaikos". Apmokymas ejo nuo ankstauro ryto iki nakties, taip, kad karys neturėtų laiko politiškai ar apmąstyti savo būklę. Gaudavom į parą 200 gramų duonos ir tris lekštes srybės, retkarčiais dar silkės. Apie riebalus ir mėsą tik pasvajodavom. Penkis mėnesius pamokė ir atvežė į Vokietiją. Paklausėm leitinantą, kur mes dabar esame, koks čia pulkas ir adresas. Leitinantas atšakė, kad jis nežinąs, bet paklausias vyresnįjį amandirį ir mums pranešias. Žinoma, to nėsulaukėme, nes gyvenamąją vietą buvo slepiama, kad kariai nežinotų kur esą ir kad negalėtų pabėgti, bet nežiurint to, daug karių bėgdavo ir dezertirudavo. Nors is pradžių buvom lietuvių pulke, bet apmokymas ejo ne lietuvių kalba. Kaip pramokom šiek tiek "internacionalines" kalbos ir kai atvežė į Vokietiją, mus jau lietuvius išskirstė į "internacionalinius" pulkus, mat mumis nepasitikejo.

Mums davė tabako, bet negavom popieriaus ir išviso propagandos šalyje popieriaus rukymai neuztenka. Atvaziavę į Vokietiją vienoj isvietoje kariai aptiko popiargalių. Juos is isviečių traukė ir suko "bankrutą". Kitame kieme radom visą krūvą popierių, kurių prisikisome pilnas kuprines, nes manėme, kad daugiau gal norasime. Kitoj vietoj aptikom rusų bulvių. Tad dabar metem is kuprinų popierius lauk ir pylėm is bulves. Ilgoj kelionej buvom isbadeje, todėl valgėme zalias bulves. Nuo ju susirgome ir dar labiau nusilpome. Bet Vokietijojej buvo geriau. Čia jau gaudavom įvairios mėsos. Visi kariai troksdavo isvykti į frontą Vokietijon, nes granatos netaip baisios, kaip badis.

Už gerą pareigų atlikimą, kaip premiją, gaudavom teisę ir popieriaus du kartų į mėnesį parašyti saviesiems į namus laiškus. Daug laišku lietuvių rasem, bet ne vienas negavom atsakymo ir nežinom ar laiskai pasiekdavo adresatus.

Karininkai per politines pamokas kareiviams aiškindavo, kad sumušus vokiečius reiks dar sumušti anglių saksus ir kitus vakarų kapitalistus.

Šis šiaulietis manąs, kad didelių žudynių Lietuvoj nebuvo, nes esą okupantams reikalingi žmonės tolimesniam karui, kuriam jie ruosiasi visu smarkumu. Jam esant Lietuvoj vietiniai isgameles buvo suėmę daug lietuvių, bet "is toliau" buvo duotas isakymas visus paleisti. Okupantai visiems skelbė, kad visi stotų į kariuomenę ir viskas bus dovanota.

.

Reikia pripažinti, kad raudonieji diktatoriai moka visada nesigėdindami pasirinkti valdymo metodus pagal laiko reikalavimus. Kai reikia jie panaikina MOPRO organizacijas, keičia internacionalą, isleidžia is kalėjimų kunigus, apvelka juos dvasininkų rūbais ir paleidžia agituoti už diktatoriaus sosto islaikymą, duoda kalbėti per radiją į mases, nuo kurios jie prieš kelias dienas kaip pavojingi visuomenei buvo užgroti uzdaryti.

Ir kaip praeis pavyojai ir nustos sostas braškėjęs, dvasininkai vėl bus uždaryti ir bažnyčios vėl bus panaudotos arklidėms, kinams ir sokių salems. Diktatoriai turi žalčio gudrumą, kaip vilkai moka kaitalioti kailį ir gaudyti aveles.

Aš važinėdamas po Austriją sutikau daug lietuvių amerikiečių kariūmenėjų. Man teko su jais daug issikalbėti mūsų tėvynės okupavimo klausimais. Daugiausia jų apie okupantą turi klaidingą supratimą. Tiesą, dauguma ir metropolijos, Nepriklausomos Lietuvos lietuvių buvo apie sia diktatūros rusi panasios nuomonės iki 1940 metų, kol jos nepatyre praktikoje ant savo kailio, nors ir Lietuvoje tuokart buvo apie tą prievartą brukama "rojų" daug ir issamios literatūros. Ir tos knygos buvo plačiai skaitomos, bet praktikoje tas "rojus" tūkstantį kartų dar yra baisesnis, negu ji sugebėjo rasytojas savo plunksna aprašyti. Mat tai naujai gimusiai sistemai aprašyti truko ir žodžių ir atitinkamų issireiskimų. Pagaliau žmogui truko ir gabumų tą nežmonišką, negirdėtą ir nepraktikuotą valdymo sistemą apibudinti. Pagaliau žmogus ir skaitydamas netikėjo, kad žmogaus ranka galėtų sukurti toki pragarą žemei ir kad tokia šantvarka galėtų isviso žemei egzistuoti ir kad žmonės ją galėtų pernešti. Tas viskas buvo nesuprantama, nes tos sistemos padarinių žmogaus protas negalėjo apimti ir tas buvo už normalaus žmogaus protavimo ribų. Todėl net neįtikėtinos buvo tada apie tą "rojų" rodomos filmos, netikėjom ir pačių lietuvių ir dar labai artimų, pasakojimams, kurie buvo grįžę iš tos "laisvės šalies" ir kurie patys tų "laisvių" buvo ragavę. Čia suvaidino nemažą vaidmenį ir raudonųjų nepaprastai isvystyta propaganda, ypač tų tarpe, kurie neturi kritiškumo. Daug ir lietuvių patikėjo tiems skambiams ir graziems žodžiams ir raudoniešiams isibrovus puole jiems į glebį. Bet kaip buvo, kai žodžius pakeite darbai? Kai inteligentų, valstiečių ir darbininkų kolonas pradėjo varyti į rytus, kai niekas nebebuvo saugus dėl savo laisvės ir rytojaus, kai inteligentus suvarė į profsąjungas, ukinkus pradėjo varyti į kolhozus, darbininkus į arteles ir kai juos visus apstata snipais, kai atėmė visiems turėtą nuosavybę ir uždraudė privatiškai verstis amatias, kai uždare visas organizacijas, visus ejusius laikraščius ir kai palangėse sliauzėjo ir klausėse kuomjaunuoliai ką seima klausosi per radiją ir ką tarp savęs kalbasi, kai vaikams nebeprasitikėjo tėvai, kai pradėjo bijoti susitikti geriausią draugą ir, pagaliau šeimos, draugai ir artimieji pradėjo naktimis dingti, tada isriskejo ko verti diktatūros žodžiai ir darbai. Po metų sunkių bandymų, pirmai progai pasitakius, tautabe luomų skirtumo, prieš apgaule ir melą sukilo. Kai po bandymų duobkasiai į tą žemę zygiavo antrą kartą, visi, kas tik galėjo nuo jų bėgo, nors gelbėjimosi laivelis irgi buvo prakiuręs. Ar nelaikas pakrinti savo isitikinimus dėl kalbamos sistemos ir broliams, gyvenusiems už tos tragedijos uždangos! Dabar laikas!

- J. Strazdas -

TORONTO ZINIOS

SVARBUOJU TAUTOS REIKALU.

Gyvename nepaprastai svarbų laikotarpi. Šiandien, kiekvienos lietuviškos organizacijos veikimas, yra mums svarbus ir taip-gi labai svarbus ir paskiro asmens nusistatymas ir jo priklausymas.

Mums yra svarbu ir linksmą matyti kada tikrieji Lietuvos vaikai darbuojasi savo brangios Tėvynės išlaisvinimo darbe, o priešingai, mes siunčiame prakeikimą lietuviškoms isgamoms!

Jeigu mes vertiname kitų organizacijų veikimą kurios rūpinasi išvientintu lietuvių reikalais tik pripuolamai, tai tos organizacijos kurios yra užsibriežę kovoti Lietuvos teises, už jų laisvę, pagelbėti varkstantiems iš skurdo išbristi - tai šitos organizacijos turėtų užimti pirmą vietą gero Lietuvio sirdyje!

Kanados Lietuvių Taryba virš minėtųs siekius vykdo kiek jai išgalės leidžia.

Pirmame po vasaros atostogų įvykusiame susirinkime, rugsėjo 15 d. iš valdybos narių raporte paaiškėjo, kad valdyba visą laiką būdėjo tautos sargyboje ir ne praleido nei vienos progos, kur Lietuvos reikalui reikėjo paramos ar užtarymo. Išdavus pirmininku platų raportą M. Užemeckas pasiūlė o kiti nariai (kurių buvo gana daug) rankų plėjimui išreiske padėką valdybai už atydų Lietuvos reikalų sekimą.

Sekančiame susirinkime kuris įvyko po Aušros choro repeticijos 20 d. spalio, narių atsilanke daug maziau, del įvairių priežasčių, bet vistiek kad ir ne daug narių buvo vienok aptarta gana svarbiu reikalu. Vienas iš tų svarbių reikalų tai Kanados Lietuvių suvaziavimo klausymas. Šis klausymas paliktas sekanciam susirinkimui spręsti.

Taipogi palikta sekanciam susirinkimui svarstyti Tarybos reorganizavimo klausymą spręsti. Mat norima dalyką sutvarkyti taip kad Taryba galetu visu lietuviųbei pritariantių organizacijų vardu, kalbet skubiam reikalui priejus.

Tai matot gerbiami nariai yra keletas nepaprastai svarbių reikalų aptarti, todėl tamsta privalai atsilankyti į sekantį Tarybos susirinkimą, kuris įvyks 17 d. lapkričio 3:00 val. po piet lietuvių parapijos svetainėj.

Taipgi yra kviečiami ir ne nariai bet kuriems lietuviybė yra svarbi.

Atminkite brangus broliai ir sesės kad musu tautos reikalais tikrai mes galime kalbėti kurie gyvename laisvėje, tad branginkime laisvę, kovodami už kito asmens laisvę naikinamą priespauda.

J. Yokubynas.

SVARBUS "DAINOS" GRUPĖS PARENGIMAS

Šį rudeni Toronto Lietuvių Moterų grupei "Daina" sukanka penkeri metai nuo jos įsikūrimo. Tą proga rengiamas iškilmingas paminėjimas su koncertu ir bankietu.

Koncertas įvyks lapkričio 30 d., 404 Bathurst St., didžiulėje salėje kuriame dalyvaus užsieninės jėgos neseniai iš Europos atvykusi ponios Giedra Gudauskienė, dabar gyvenanti Chicagoje ir asistuos vietinės megejos

Viešnia Giedra Gudauskienė, yra profesionalė pianistė ir žada pildyti pasauliniai zinomus ir aukštai vertinamus kurinius, o taipgi ir lietuvių kompozicijas. Ji taipgi apdovanota gražiu balsu ir pildys keletą dainų lietuvių kalboje ir svetimos kalbose. Be to gerb. viešnia, prašoma sutiko papasakoti apie vėliausį tremtinių gyvenimą Vokietijoje. Bendrai paėmus, tai bus didiretenybė Torontui ir dėl to, dainietės kviečia visus lietuvius torontiečius ir toliau gyvenančius, nepamiršti koncertan atsilankyti ir taipgi savo svetimtaučius draugus atsivesti.

Po koncerto bus šokiai prie gero orkestro, o rytojaus dieną, t.y. gruodžio pirmą, lietuvių parapijos salėje, bus iškilmingas bankietas, į kuri dainietės kviečia visus atsilankyti.

Tai iki pasimatymo lapk. 30 d. 7:00 val. vakare punktualiai.

- Grupės Korespondentė -

G E L B Ė K I M E

L I E T U V A !

SUKELKIME \$250,000!

Lietuva yra paversta. Svetimos valstybės kariuomenė ir slaptoji policija seimininkauja Lietuvos žemėje, persekiodamos, terorizuodamos ir išnaudojamos jos žmonės.

Mūsų tėvų kraštas buvo pagrobtas karo metu, nors jis buvo neutralus ir niekam nepadarė skriaudos. Tą smurto žygį Jungtinės Valstybės vėliau pažėmė dar 1940 metais, ir po to Amerikos valdžia daug kartų žodžiu ir rasti darė pareiškimus, kad ji nepripažįsta Lietuvos ir kitų Baltijos valstybių įjungimo į Sovietų Sąjungą.

Paskutinėmis dienomis šita Jungtinių Amerikos Valstybių nusistatymą dar kartą patvirtino pats Prezidentas Trumanas, kada jisai priėmė Amerikos Lietuvių Tarybos delegaciją Baltuosiuose Rūmuose, Washington, š.m., spalio 29 d., ir išklausė jos pranešimą apie Lietuvos padėtį.

Amerikos valdžios akyse, lygiai kaip ir Didžiosios Britanijos ir daugiau kaip keturių dešimčių kitų pasaulio valstybių, Lietuva tebera, teisės atžvilgiu, nepriklausoma tauta.

Mes žinome, kad ji neatsižadėjo savo suvereninių teisių ir neketina jų atsisądėti - priešingai, Lietuvos žmonės atkakliai kovoja prieš tuos, kurie užsimojo paversti juos savo vergais. Jie ir desimtytų tūkstančių Lietuvos tremtinių Vakarų Europos krastuose, saukiasi mūsų pagalbos, kad padėtų jiems atgauti laisvę.

Todėl Amerikos Lietuvių Taryba, suvažiavusi Washington, š.m., rugsėjo 21 ir 22 d. d., vienbalsiai nutarė paskelbti didelį aukų rinkimo vąjį Lietuvos gelbėjimo reikalui ir sukelti \$250,000.

Apie tai jau buvo pranešta spaudoje visuomenei ir laiškais žymėnėms lietuvių kolonijoms. Vąjus jau prasidėjo. Dabar atsisaukiame į visus geros valios lietuvius ir prasome paremti šį kilnų reikalą. Kiekvienas Amerikos Lietuvių Tarybos skyrius, kiekvienas kolonijos komitetas arba draugijų sąrysis, kiekviena draugija, klubas ir kuopa ir kiekvienas paskiras asmuo yra kviečiami prisidėti darbu ir auka.

Šaukite susirinkimus, įgaliokite aukų rinkėjus, renkite prakalbas arba pramogas, skirkite aukas iš organizacijų izdų, kreipkitės į kitų tautų žmones, simpatizuojančius Lietuvai - žodžiu, dėkite visas pastangas, kad auksčiau paminėtoji ketvirtadalio milijono dolerių suma būtų sukurta ne vėliau, kaip iki ateinančios Vasario Šešioliktos.

Dar kartą pabrėžiame, kad Lietuvos nepriklausomybė nėra žuvusi! Lietuva yra tiksliai laikinai patekusi į svetimą jungą. Ji turi tuo jungu nusikratyti kaip galint greičiau, kol dar nėra pabaigtos spręsti pokarinio Europos sutvarkymo problemos. Jeigu, taiką Europoje darant, Lietuvos klausimas būtų apeitas, tai mūsų gimtajam krastui tektų, gal būtų, vargti ir kentėti ilgus laikus, pirma negu pasitaikys nauja proga jam issilaisvinti.

Visi į darbą! Aukokime, kad mūsų tėvų žemė, Lietuva, būtų išgelbėta ir galėtų atsistatyti, kaip laisva, nepriklausoma ir demokratine Respublika!

A.L.T. VYKDOMASIS KOMITETAS.

(Aukąs prašom siųsti ir visais vąjaus reikalais kreiptis šiuo adresu: Amerikos Lietuvių Taryba - Lithuanian American Council, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Ill. Čekius prašom rasyti izdininko p. M. Vaidylos vardu.)

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA:

Leonardas Šimutis, Prezidentas
 Wm. F. Laukaitis, Vice-Prezidentas
 P.L. Pivaronas, Vice-Prezidentas
 Antanas Milleris, Vice-Prezidentas
 Dr. A. Montvidas, Vice-Prezidentas
 Dr. P. Grigaitis, Sekretorius
 Mikas Vaidyla, Izdininkas
 Wm. T. Kvetkas, Izdo globejas
 Dr. M.J. Vinikas, Izdo globejas
 J.V. Stilson, Izdo globejas
 Kun. I. Albavicius
 A.J. Aleksis
 J. Arlauskas
 S. F. Bakanas.

Kun. J. Balkūnas
 P.P. Dargis
 E. Devenienė
 S. Geguzis
 J. Glaveskas
 J.J. Grigalus
 J.V. Grinius
 Kun. F.M. Juras
 K. Jurgeliūnas
 P. Krucas
 J.B. Laucka
 S. Michelsonas
 E. Paurazienė

FILATELISTAI SUSIORGANIZAVO

Buvo žinoma, kad Chicagoj randasi nemažai lietuvių filatelistų, pasto ženklelių rinkėjų, kurių daugelis priklausė svetimtaucių filatelistų draugijoms ir neturėjo jokio ryšio savo tarpe.

Pastangomis Igno Sakalo, vieno žymių filatelistų, šiomis dienomis tapo susauktas lietuvių filatelistų susirinkimas ir įsteigta draugija: "Lithuania" Philatelic Society.

Draugijos tikslas bus populierizuoti Amerikej Lietuvos pasto ženklelius, padėti nariams prieinamais būdais papildyti savo rinkinius, daznusiai mainantis dublikatais, ir apsaugojant lietuvių filatelistus nuo netikrų Lietuvos pasto ženklų, kuriuos nesąžiningi perkučiai stengiasi parduoti, taipgi ruošti parodas ir premijuoti geresnius rinkinius, kad tuo paskatintus narius dar labiau išiginti į šią kultūringą ir savęs svietimošį palinkimą.

"Lithuania" Philatelic Society valdybą išrinkta sekantieji: pirmininku J. Green, vice-pirm. Ig. Sakalas, sekr. Ben S. Jurenas, 2534 West 46th Place, Chicago, 32, Ill., izd. V. Petrauskas, izdo globejai, Eve A. Lukas ir dr. Al. M. Rackus.

I draugija bus priimami nariais ir už Chicago, ir toliau, gyvenantieji lietuviai filatelistai. Jiems bus naudinga priklausyti, nes gales naudotis draugijos patarnavimu ismainyti savo dublikatus ir surasti rinkas savo vertingiesiems ženkleliams neatiduodant juos varžytininkams parduoti už komisą.

Visais draugijos reikalais, taip pat norintieji įsirašyti į šią draugiją, informacijų tesikreipia į sekretorių auksciau paduotu adresu.

Filatelistas

NAUJO POETO PETRO BABICKO POEZIJOS KNYGA.

Tik ką išėjo iš spaudos antras žymiai papildytas ir perredaguotas poeto tremtinio Petro Babicko eilėraščių rinkinio "Toli nuo Tėvynės" leidimas.

Knyga išspaudinta Romoje, gerame poperyje, su visais lietuviškais ženklais viso 108 psl. Jos kaina - vienas doleris.

Norintieji ją įsigyti kreipkitės į "N. L." administraciją.

.

- Italijos Lietuvių laikraštis "Lietuvių Balsas" yra leidžiamas Romoje. Kainą vienas doleris metams.

"Lietuvių Balso" administracija,

Via Barnaba Oriani, 87
Roma, Italy, Europe.

- "Naujasis Gyvenimas" Lietuvių Religinės kultūros laikraštis. Leidžiamas München Vokietijoje. Kainą vienas doleris metams.

Antrašas:

Dr. P. Petraitis,
Z. Traube am Zoll,
Kreuzlingen, Switzerland.

Remkime Lietuvių Tremtinių Spaudą.

K A L V I S I R Ž I E D A S

P. Babickas.

Gyveno kartą kalvis.
Jis nukalė mergelei žiedą ...
- Tai, juk tik pasaka.
Kam šaros lau rieda?

Jis buvo jaunas ir gražus,
Skaistus, kaip rugiapiute.
Jis ją labai mylėjo
- Neverk, kvailute.

Ir kalvis tas paseno,
Suruko jis, kaip kaminas,
O kur jo kaltas žiedas,
Nieks nebepamena ...

MONTREALO

ŽINIOS

KANADOS LIETUVIŲ TARYBOS VAKARIENĖ, VESTUVĖS, SIUNTINIAI DANIJOS LIETUVIAMS

PASEKMINGA VAKARIENĖ.

Kanados Lietuvių Taryba suruošė pasekmingą vakarienę parapijos salėje. Svečių buvo gana daug. Jie atrodė patenkinti ir linksmi nusi-
teikę.

Vakarienėje dalyvavo neseniai iš Europos atvykę svečiai: Jaunas Tėvas S. Kulbis iš Prancūzijos, taipgi p-lė A. Karvelytė (adv. Karvelio dukte) iš Šveicarijos. Tėvas Kulbis pasakė įdomią kalbą apie Prancūzijoje gyvenančius lietuvius. P-lė Karvelytė kalbėjo apie savo patyrimus ir išpūdžius iš tremtinių gyvenimo. Nors jų didžiausias troškimas yra kaip nors atvykti į šią laimės šalį. Ji sakė tiesiog negalint atpasakoti pasibaisėtino tremtinių gyvenimo vaizdo. Jų padėtis esanti apverktina ir daugiau negu siurpi.

Kalbėtojai reiškė dėkingumą Kanadai, kurios ištekliais - rubai ir maistu, atvykstantieji yra selpiami, per Raudonąjį Kryžių ir UNRRA.

P-lė Karvelytė, tiek savo gražia išvaizda, tiek iškalbingumu yra įdomi ir patraukli lietuvaite. Linkiu jai laimės ir pasisekimo naujoje salyje.

.

Visiems gerai žinomi mūsų kolonijos pp. M. ir J. Leknickai suruošė puikią vestuvių puotą savo vienturtei dukrai Julijai. Puota įvyko LaSalle Citizens Klube.

P-lė Julija ištekėjo už anglo p. Hare. Jaunieji ištikimybės pažadus sudejo spalio 19 d., Our Lady of the Sacred Heart Church.

Oras tą dieną pasitaikė labai gražus. Taigi, prie visų širdin-
gu linkėjimų, kuriuos jaunavedžiams sudejo svečiai, su skaisčiai spindin-
cia saule ir maloniu oru prisidejo ir gamta.

Su laiminga ir simpatinga šypsena lūpose jaunoji žengė prie
altoriaus tevelio vedama. Ji buvo pasipuosusi balta suknia, lyg angelas.

Po bažnytinųjų apeigų visi svečiai buvo paprašyti į svetainę. Ten buvo suruosta sauni vakarienė, kurioje nieko netruko, nei maisto, nei gerimėlio, nei muzikos sokioms. Atsisveikinę su svečiais jaunieji iš ten pat išvyko povestuvinėn kelionėn, kurioje praleis apie savaitę laiko. Aplankę pasirinktas idomesnes vietas, jie grįš į Montrealą ir laikinai apsigyvens pas pp. Leknickus.

Nors šiose vestuvėse dalyvavo dvi tautos, vienok jos buvo labai smagios ir išpūdingos. Jos bus ilgai atmintos. Leknickai nieko nesigailėjo, kad tik svečiai būtų patenkinti.

GAVO DAUG DOVANŲ

Vestuvių išvakarėse jaunajai Julijai buvo surengtos net trys "shower parties". Viena surengė draugė Alb. Karpavičiute-Astrauskiene, antra jaunojo sesuo, trečią jos rastinės tarnautojai. Pastarieji įteikė jai šešių asmenų sidabro setą. Daugybę brangių dovanų, ir daiktais ir pinigais, jauniėsiems sunesė ir vestuvių svečiai. Tikrai, jie gales pradėti naująjį gyvenimą.

Kaip gražios ir išpūdingos buvo šių jaunuolių vestuvės, lai būna taip gražus ir malonus jų gyvenimas. Linkių jiems kuogeriausios laimės ir pasisekimo!

PAGALBA DANIJOS LIETUVIAMS.

Yra geraširdžių žmonių, kurie giliai atjaučia kito žmogaus nelaimę, ir kiek galėdami stengiasi jam padėti. Laisku ar siuntineliu jie mėgina nelaimingajam priduoti vilties ir ištvermingumo nepasisekimus pergyventi.

Nėra abejonės, kad žmogus patekęs į nelaimingą padėtį, kuris gauna paramą iš visai nepažįstamų ir nežinomų žmonių, jaučia tiems geraširdžiams neapsakomą dėkingumą.

Rašydama šiuos žodžius turiu mintyje geraširdę mūsų kolonijos lietuvę Valę Valintienę. Ji, niekieno neraginama, sutaisė apie 20 svarų siuntinį ir pasiuntė į Daniją. Ji užadresavo sanatorijoje gulinciai p. Albinai Tamasauskienei ir jos mažamečiui sūneliui, kuris jau turėjo pergyventi kelias akūčių operacijas. Akis jam sužeidė kitas stovykloje gyvenantis berniukas.

P-iai Valintienei pranešus, kad ji ruošia siuntinį A. Tamašauskienei, jai į talką atėjo kitos moterys. Elzbieta Januskiene nupirko vaikūčių batukus ir davė tris jardus medžiagos pamušalui, "snow siutukui" pasiūti. Kilimonis davė dvejus vaikų kelnikes. M. Staniulienė, B. Petro-nienė, O. Dauderienė ir O. Vizbarienė davė po du doleriu, viso \$8.00. P-ia Dauderienė už tuos pinigus nupirko medžiagos siutukui, o O. Vizbarienė ji pasiuvo.

Taigi, kaip matote, mūsų moterys likusius be tėvynės žmones atjaučia ir nori jiems padėti. Reikia tik pradžios, o atsiklausus nei vienas su savo pakalba neatsisako prisidėti. Gal p. Valintienei atėjo į talką ir kas nors daugiau, bet tuo tarpu man nėra žinomi jų vardai.

- Viena iš Mūsų -

GIMTADIENIO POKYLIS.

Montrealiečiams gerai žinomų varg. K. Žižiūnų dukrelė Frances šv. savo 16-tą gimtadienį. Tąja proga josios mamytė surengė jai netikėtą gimtadienio puotą. Spalio 12 d., šeštadienį į sv. Kazimiero par. svėt. ne susirinko K. Žižiūnų giminės ir draugai su dovanomis, - apie 130 žmonių p-lės Frances pagerbti. Buvo išreikšta daug gražių minčių ir nuosdžių linkėjimu kaip Frances, taip ir tėvelių adresu.

P-lė Frances nors atrodė gana rami ir šaltai laikėsi, bet matydami tiek žmonių ir tiek dovanų sirdelėje turėjo jausti nepaprastą džiaugsmą audrą.

Didžiausią šio pokylio staigmeną padarė p. Frances dėdė, Antanas Vaitkus, atvykdamas su seima iš New Yorko ne žodžio niekam iš anksto ne pranešęs. Tai buvo tikras "surp ise" ne tik p-lei Frances, bet ir jos tėveliams bei visiems ten susirinkusiems. Visi dalyviai skirstėsi geri sioje nuotaikoje, dekodami p.p. Žiziūnams už jų draugiškumą ir vaisingumą.

.

Mūsų gerbiama rašytoja poetė Marija Aukštaitė 17 d. spalio išvyko į "Amerikos Lietuvių Katalikų Kongresą" kuris įvyko 20 ir 21 d. spalio "Pennsylvanijos" viesbutyje.

Po visų iškilimų, pasiviesėjimų, applanke savo brangią sesutę Wilkes Barre Pa., ir laimingai 3 d. lapkr. gryzo namo kur jos laukė pasiilgus seima ir visi draugai.

.

MALONŪS SVEČIAI

Viesėjosi pas savo giminės, draugus ir daugiau pažinčių sutiko. Visi applanke įvairias Montrealo ištaigas ir gražesnes vietas. Kanados Lietuvių Tarybos kaginininko J. Dunciko brolis P. Duncikas iš New Philo, Pa., P. Kinauskas iš New Philo, Pa. A. Vaitkus su savo žmona ir dukrele ir D. Peleckis kuris pirmą kartą lankėsi mūsų mieste, visi iš Brooklyn N.Y. Visų mylimas ir gerai zinomas mūsų kolonijoje A. Leimonas iš Cleveland Ohio.

.

TEGUL ILSESI RAMIAI.

A. + A.

M. Braknienė mirė 19 d. Spalio.

V. Statkevicius mirė 21 d. Spalio.

Reiškiame gilę užuojautą liūdnoji valandoj, visiems giminėms ir draugams.

A. + A. PRANAS VAIČILENAS.

Spalio mėn. 29 dieną, persiskyrė su šiuo pasauliu, palikdamas didžiausiamė nuliūdime - Lietuvoje, Motinėle 2 brolių ir trys seseris. Taipgi vieną seserį Amerikoje ir svogerį.

Pranas Vaičiulėnas buvo ramaus ir tikaus būdo. Reikale visuomet ir visiems padėdavo, už tai buvo gerbiamas ir mylimas visų. Į šią šalį atvyko 1927 m. balandžio 1 dieną. Iš Lietuvos paejo Biržų apskr., Pasvalio valsč.

Kanadoj daugiausia dirbdamas miškuose, o vėlesnų laikų užsiėmė bižni Verdunę ir pradėdamas laimingesnį gyvenimą. Bet nelaimingoji liga pakirto jo jėgas ir nuėjo į amžinybę.

Lai būna Pranai lengva Kanados pilkoji žemelė.

-L. G.-

VIENŲ METŲ MIRTIES SUKAKTUVĖS

A. + A.

P E T R A S

Ž I Ž I Ū N A S.

Persiskyrė su šiuo pasauliu lapkričio 29 d. 1945 metais sulaukęs 45 metų amžiaus. Jis žuvo dirbtuvė nelaimingame įvyki.

Liūdnai atminčiai mano brangaus vyro bus laikomos Šv. Mišios, Šv. Kazimiero bažnyčioje lapkričio 30 d. 1946 m. 8:00 val. ryto.

Kviečių visus gimines, draugus ir pažįstamus atsilankyti į pamaldas. Aš tave, mano mylimas Petreli niekuomet neužmiršiu. Tu pas mane jau nebesugrįši, bet aš anksčiau ar vėliau pas tave ateisiu.

Nuliūdus lieka

Stasė Žižiūnienė.

P A D Ė K A.

Šiuomi norių padėkuoti visiems mano geriems draugams ir prieteliams kurie dalyvavo sermenyse, laidotuvėse Prano Vaičileno.

Taipgi tiems kurie prisiuntė gėles ir visiems - kitiems ko nors prisidejo ir tiems kurie palidėjote į amžinybės kalną.

L. Gudas.

Sunkiai serga K. Bindokas. Pirmiau buvo padaryta operacija, tą nebaigus gyti vėl buvo padaryta ant vidurių.

Randasi Viktorijos Ligininė.

K. Bindokui reiškiamo didžiausią užuojautą ir greitai pasveikti.

Š I R D I N G A P A D Ė K A.

Gerb. klebonui J. Bobinui, O. Kuprevičienei, P. Zabielienei, P. Salaienei, M. Leknickienei, O. Vizbarienei, M. Juskevičienei, P. Joniskienei, P. Vaupsienei, P. Vilemienei, M. Baltrusaitienei, P. Razevičienei už aukas skanių valgių laike Kanados Lietuvių Centro Tarybos Vakarienes 29 d. rugsėjo s.m.

Visiems aukautojams, rengėjams, šeimininkėms ir svečiams tariame brolišką ir lietuvišką aciu.

Antanas Navickas

K. L. C. T. Pirmininkas.

Visū mylimi p. Laskauskai 31 d. spalio, išvyko visai gyventi į Chicago Ill., pas savo mylimą dukrelę Onutę ir zentą Joną Ylą.

Linkime laimingo ir pasekmingo gyvenimo "Dėdės Samo" žemė. Neužmirškite savo draugų Montrealiečių, kurie visuomet lauks ir priems su malonumu.

P A J I E Š K O J I M A I.

- Radževičiaus Adomo, Mykalajunu kaimo, Ukmergės apsk. Gelvonu valsč.
- Degučiu Zofijos, Kazimiero, Marijonos, Kaišiadorių miesto, Trakų aps.
- Rekštys Pranas ir
- Rekštienės Vladislova (Urbonavičiutė), Grinkiškiu km., Kedainiu apsk.
- Kazlausko Petro, Komenkos km., Liubavo valsč., Marijampolės apskr.
- Kulikausko Kostanto, Stanaičiu km., Kybartų valsč., Vilkaviškio apsk.
- Vilkicko Motiejo, Juškonų km., Skiemonių valsč., Utenos apskr.
- Ozals Marės (Kondrotaitė) Žemiškiu km., Joniškėlio valsč., Biržų apsk.
- Zulie Antanas ir Ona, Juodupėnu arti Salantu.
- Vozbutaitės Liudvikos, kilus Kuršėnū.
- Saladžio Vaclovo, Bekinčiu km., Užpaliu valsč., Utenos apskr.
- Stuko Povilo, Šeimyniško km., Užpaliu valsč., Utenos apskr.
- Kindurio Juozo ir jo šeimos.
- Maknio Jurgio, Benadikto, Maknytės Onos, Veronikos.
- Brazausko Justino ir Juozo.
- Bubulio Benedikto.
- Viliukevičiaus Vaclovo, (Wm. Waliukas), Babru km., Šventėžerio valsč., Seinų apskr.,
- Kupetauskienės Julia.
- Butkevičienės Stanislovos.
- Buvelskaitės Marijos (Švielnienės), Vidzgailų km., Rudaminos valsč., Seinų apskr.
- Indrulėnas ir žmonos Matildos (Dagiliutės), Bubėnu kaimo.
- Čelkio Gedemino.
- Virbickio Teodoro, Šakiu apskr., Gelgaudiškio valsč.
- Grigaliunaitės Anitos.
- Lopšaičiu Antano ir Jeronimo.
- Lopšaitienės Onos ar Marijonos.
- Galinio Jurgio, Grajausky km., Vilkaviškio apskr.

- Šaučiuliu Prano, Marcelinos ir Rozalijos.

- Lange Julius.

- Lange Ona (Vorona).

- Iwanowsky Anelės.

- Svetnicko Jono.

- Feyermans Šeimos.

- Krumius Jonas.

- Vyšniausko Juozo.

- Ramanausko Vinco, Degučių km., Marijampolės apskr.

- Stanaičio Nikodemą.

- Antanavičio Antano, Gaiglių kaimo, Utenos apskr., Užpaliu Valsč.

- Puodžiuno Jokubo, Biržų Apskr., Kašeliškio Kaimo.

- Kevežiu Juozo ir Ursulės.

- Raslow L.

- Rudževičio Petro, Vilkaviškio apskr., Alvito valsč., Kiršu kaimo.

- Sedaitienės žmonos, Jurgio Sedaičio.

Jieskantieji malonėkite atsišaukti į "N. L." administraciją.

REDAKCIJOS ŽODIS.

Brangūs Broliai ir Sesės Lietuviai!

Per "Nepriklausomą Lietuvą" atsišaukė 400 tremtinių iš Vokietijos ir kitų Europos saliu, jieskodami savo giminių bei pažystamų.

Mūsų žurnalas yra siunčiamas Lietuviams Tremtiniais veltui, kad daugiau gautų atsiliepti ir su savaisiais užmegsti nutrauktus ryšius. Kad ne "Nepriklausoma Lietuva" tas gražus darbas nebūt atliktas, todėl malonėkite visi pagelbėti su auka, kad galėtume siuntinėti žurnalą kur tik randasi mūsų mylimi tautiečiai: Anglijoje, Austrijoje, Bavarijoje, Belgijoje, Francijoje, Italijoje, Šveicarijoje ir Vokietijoje.

Visiems pritariant ir padedant galėsime toliau tęsti šį kilnų darbą.

"N. L." žurnalas išleistas pavėluotai dėl trukumo popieros, visu atsiprasome.

P R A Š Y M A I.

Panelė J. Meškytė, gyvenanti Vokietijoje, kreipiasi į gerą širdžius žmones arba į kokią vaikina, kurie pasigailētu jos ir ištrauktų iš didelio vargo, pasiimdami į Kanadą. Kreipkytes siuo antrasu:

Frl. Ilse Deubel
(übergeben J. Meškyte)
Bochum - Linden
Hattingerstr. 562
(21-B) Westfalen - Germany
(Via Great Britain)

Panelė Alena Redveikytė, 22 metu amžiaus, pasiturinčio ūkininko dukterė, paeinanti netoli Klaipėdos miesto, norėtu atvažuoti į Kanadą, ji labai myli namų šeiminystę. Kas galetu praso atsisaukti siuo antrasu:

Helene Redveikytė
Seedorf bei Zeven,
Kr. Bremervörde,
D.P. Baltia Camp,
B.42 R. 2,
Provinz Hannover,
(Via Great Britain)

ATSINAUJINO "N.L." PRENUMERATAS.

P. Petronis, K. Gegznas, M. Šaltenis, M. Milienė, K. Bindokas, K. Merkevičius, K. Statkeviciene, K. Raitelis, M. Kriaucialunas, K. Jasutis, iš Montreal Canada.

V. Treigis \$5.00 Simcoe Ont., P. Savičiunas \$3.00 Boston, Mass., P. Lekšas \$2.00, F. Yokubynas, Toronto, Ont., T. Luksas, Hamilton Ont., J. Šutas, Lakeview Ont., B. Spudienė, Brooklyn N.Y., F. Shukis, Rochester N.Y., L. Bortininkas, V. Mačiukonis, Winnipeg Man., J. Liutkevičius, Fisher Home Alta., J. Pauza, Temiskaming Que.

2830 ALLARD ST.

Tel. WELLINGTON 4277

Victoria

CLEANERS & DYERS CO.

Mes valome ir dažome įvairius, kaip vyriškus, taip moteriškus drabužius. Taip pat išvalome nuo lietaus apsiaustus, dėl kurių uždedame "Drex", kas neperleidžia vandens ir duoda gražesnę išvaizdą.

Taipgi valome visokiausios rūšies karpetas ir fotelius (Chesterfields).

Kiekvieną orderį pajemame iš namų ir pristatome į namus.

Už mūsų atliktą darbą garantuojame.

Su informacijomis, prašome kreiptis

J. Kriaučeliunas

A. Majauskas

Matulaitis.

PLATE 1

THE FIRST TO BE
FOUND IN THE
CITY OF NEW YORK
IN 1847
BY DR. J. J. H. H. H.
AND DR. J. J. H. H. H.
IN THE CITY OF NEW YORK
IN 1847

PLATE 1

PLATE 1

PROBATE COURT

1870

10